

1987

JAN-ERIK MALMSTIGEN

I år besöktes totalt 30 strömstarellokaler, 18 av dessa huvudinventeringsdagen som inföll den 11:e januari. Övriga lokaler besöktes vid minst ett tillfälle under månaden (se tabell). Sex nya lokaler har tillkommit sen ifjol vilket visar att ännu finns flera oupptäckta strömstarellokaler att finna i kommunen, särskilt då längst i norr. Av tradition har det ju av flera skäl blivit så att de lokaler som besöks är sådana som är lätta att nå, tex vid kraftstationer och dammar.

Januari var mycket kall och vid tiden för huvudinventeringen den 11:e var flera lokaler m.m tillfrusna. Vattenståndet har varierat, från flera av lokalerna rapporteras om lågt vattenstånd större delen av månaden.

Antalet iakttagna strömstarar ligger ungefär i nivå med fjolårets resultat (se tabell). Maximalt har 55 strömstarar registrerats mot fjolårets 49, men då har också nio strömstarar från sex nya lokaler tillkommit. Lokaler 23, 24 och 25 har varit tillfrusna hela månaden.

Det är tveksamt på vilket sätt den hårda vintern påverkat årets resultat. I takt med att de mindre öppna vattendragen fryser till samlas strömstararna istället på de platser som fortfarande håller öppet vatten och de registreras därför lättare. Samtidigt är sannolikt dödligheten större bland ungfågarna under stränga vintrar plus att en del strömstarar inte stannar kvar hos oss utan flyttar längre söderut.

Om man tittar på årets siffror finner man åtminstone en tydlig ansamling av strömstarar, nämligen vid övre dammen i Oppboga där inte mindre än nio strömstarar höll till den 14/1 (Christer Eriksson). Under resten av månaden sågs annars på denna plats aldrig fler än ett exemplar.

På de 23 lokaler som besöktes 1986 har man i år noterat ett färre antal strömstarar på nio lokaler, på sju oförändrat antal och ytterligare sju lokaler fler antal strömstarar.

Antalet strömstarar den 11/1 inkl. de lokaler som ej besöktes denna dag men vid något annat tillfälle under månaden stannar på 42 ex, att jämföra med fjolårets 38 individer. I detta antal ingår 2 strömstarar från lokal nr 4.

Nedan kommenteras resultatet från några av lokalerna:

2. Värningen-Ringaby. Sex Ringaby kraftstation den 15/1. Dessutom lex Holmens rid-skola och lex Hårdammen den 1/1.
4. Ringby-Oppboga. Vid Oppboga frös det till ca 7/1, innan dess höll lex till vid dammluckorna. lex Frötuna samt 9ex den 14/1 övre dammen Oppboga.
6. Finnåkers kursgård. Pga regleringen (ny kraftstation) mycket lågt vattenstånd.

Lokaler	Antal besök	Max ex	11/1 -87	Jan -86	Inventerare
1. Fröviforsån	+	2	1	3	JM, SOE, m.fl
2. Värningen - Ringaby	+	3	2	2	JM, BD, MK
3. Forsätter	+	3	2	2	BD, JM, MK m.fl
4. Ringaby - Oppboga	+	9	-	7	MK, JM, CE m.fl
5. Fellingsbro kyrka	+	0	0	0	HL
6. Finnåkers kursgård	3	1	0	3	JTn, JM, SL
7. Sverkesta	4	1	0	2	BD
8. Spånga - Rockhammar	+	1	1	0	BD, JTn, OH
9. Rockhammar - Käfalla	4	2	1	2	JTn, JM, PE
10. Grönbo - Nyhammar	2	5	4	3	PA, JM
11. Östra Kvarn & Grimsö	+	0	0	0	PA
12. Hägernäs	2	1	1	1	PA, PWR
13. Gammelbo	3	3	3	5	PA
14. Dylta Kvarn	3	0	0	0	AB
15. Lindesjön - Björkasjön	1	5	5	4	MA
16. Östra Bor	3	1	1	3	MA, JM
17. Vedevåg	3	1	0	1	MA, JM
18. Gräntjärn - Danshyttan	2	1	0	0	FV
19. Hammarbacken-Skomakartorp	2	2	-	3	FV
20. Nyberget	2	1	-	1	FV
21. Storå Kvarn	4	1	1	-	JM, MA, OA
22. Vasselhyttan	1	4	-	5	IA, OAn
23. Öskevik	1	0	-	1	MA
24. Forsbyboda	1	0	-	1	PE
25. Norrbyhammar	3	0	0	-	HJ
26. Acksjön	1	1	-	-	FV
27. L Myggsjön - Andsjön	1	2	-	-	FV
28. Långboån	1	3	-	-	JM
29. Essingeholm	3	1	-	-	JM, MK
30. Bruket, Österhammar	1	1	1	-	JTh
Summa		55	21	49	

Rapportörer: IA=Ingvar Andersson, OAn=Olle Andersson, OA=Ola Almkvist, PA=Per Angelestam, AB=Anders Bäckström, MA=Mats Andersson, BD=Bo Dahlström, PE=Peter Eriksson, SOE=Sven-Olof Eriksson, OH=Olle Håggström, HJ=Hasse Jansson, MK=Magnus Köpman, JM=Jan-Erik Malmstigen, SL=Sven Larsson, JTn=Johnny Tegin, FV=Folke Vennerberg, JW=Johan Wretenberg.

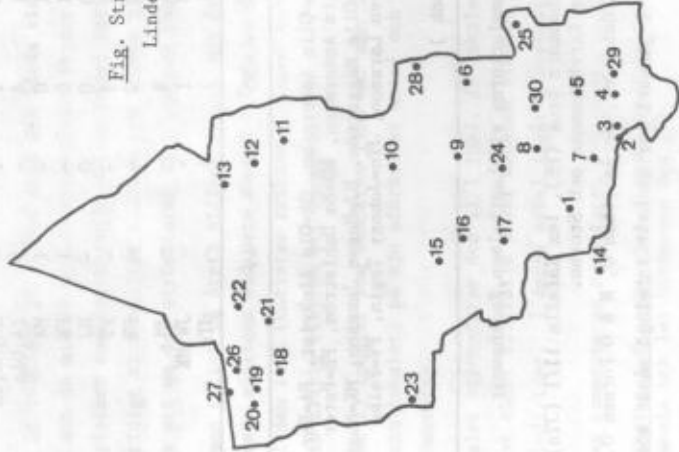
(+ = Fler än fem besök, - = inga besök)

8. Spånga-Rockhammar. Lex nedanför dammluckorna vid Lustholmen, Rockhammar. Normal vattenföring.
9. Rockhammar-Käfalla. lex bron, Rockhammars bruk (PE), lex Käfalla 11/1 (JTn) samt lex Sverkestaån 26/1 (JM). Neg Kärrbohammar och Storbo.
10. Grönbo - Nyhammar. Nyhammar 3ex, Grönbo 2ex, Bergshyttan 0, N & Ö Forsen 0.
14. Dylta Kvarn. Högvatten i december. I januari var ån helt isbelagd sånär som på 10m.

15. Lindesjön-Björkasjön, lex Björkhammarshult, 2 ex Pikhammarsforsen, lex Vassbron och lex Dalkarishyttebron. Rel hög vattenföring.
22. Vasselhyttan, lex åkroken sydväst Hästön, lex strax väster Flögfors samt 2 ex mellan Flögfors och Strömsborg.
- Följande sex nya lokaler har tillkommit:
25. Norrbyhammar, 4 aktuella forsar som dock frös till första januariveckan.
26. Acksjön, Ultloppet, 2 km norr Gränshyttan.
27. L Mrggsjön-Andsjön, Bäckan som förbinder dessa bägge sjöar. 2 km NV Gränshyttan.
28. Långboån, Förbinder Iresjön med sjön Oppäsen, lex vid Masugnen samt 2 ex i än söder om Masugnen.
29. Essingeholm, Del av Ässingån i Fellingsbro, lex den 23/1 och 29/1. Öppet vatten hela månaden om än mycket litet.
30. Bruket, Österhammar, Ässingån.

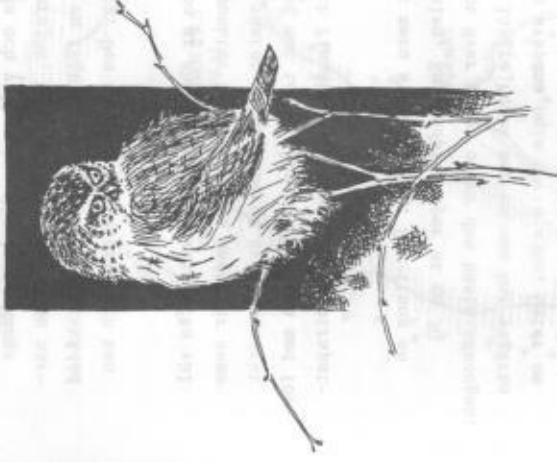
Ett stort tack till alla medhjälpare.

Fig. Strömstarelokalerna 1-30 i Ländesbergs kommun.



VANDRING MOT VÅREN

HASSE JANSSON



Redan i grindhållet nedanför stugan kom en liten flock snösparvar dragande förbi, - mot norr.

- De nästan helvita, små fåglarna avtecknade sig skarpt mot en fond av mörk granskog. Mer vid ån, som under den sista veckan skurit upp avlånga hål, genom sitt tjocka, vintriga istäcke, stod redan bäverns spår att läsa efter stranden. - En djurart, som kanske mer än de flesta gynnar vårt fågelliv genom sitt dämmande, och nyskapande av våtmarker.

- Ännu ett stycke längre ner, där bakvattnet öppnat en bred och virvlande vattenspegel, har ett knippar nyligen anlänt. Hannen i skarp lekdräkt är en fröjd för ögat, med sitt obestämbar vita, på bröst och buk. - Eller "äggskaalvitt" som det ibland brukar liknas vid i fågelböcker. - Men med en lystet som knappast går att beskriva, har många fågelmätlare genom sekler upptäckt att det är i det närmaste omöjligt återge det på duk.

När skogen på andra sidan dalgången möter upp i min vandring, har redan sparvugglan börjat flöjta i den sena eftermiddagen. Och under några korta sekunder ser jag också en skymt av henne, när jag dumt nog kommer för nära, - denna ofta mycket orädda uggleprofil. Ett litet stycke längre bort ligger också visittkortet i form av resterna efter en vårgul talgoxe utspridda på snön.

I hyggeskanter, och där vägen går fram över sydsluttningar är det barmark. - Och jag minns en tidig frostmorgon i slutet av mars för några år sedan. Då trädlärkan, spelflög över den då, ännu inte uppvuxna hyggesmarken. En fågel som med sin stubbstjärt och sin karakteristiska sång, länge etsar sig kvar i minnet.

När jag så småningom vänder hem i min sena kvällsvandring, stöter jag några orrar som så här års alltid uppehåller sig på, eller i närheten av spelplatser så gott som dygnet runt. - Och jag konstaterar med en skön känsla inom mig, trots att den gångna vintern många gånger kändes alltför lång, - att det till sist håller på att ordna upp sig igen, och att vi går mot en ny vår, med många fina fågelupplevelser framför oss.

